

[Nathalie Lind.]

svare: så er vi fra venstres side rede. Jeg hører meget gerne ministerens svar herpå. Men bliver svaret et nej, er jeg bange for, at regeringen vil få meget svært ved at få vor medvirken til gennemførelse af alle dele af disse lovforslag.

Valbak: De socialministerielle udgifter andrager nu omkring 20 milliarder kr. på årsbasis. Det er en fordobling på 5 år eller mindre. 3-4 af de sidste års store socialreformer har givet deres bidrag til den voldsomme stigning. Jeg tænker på de sociale pensionslove, herunder den fulde folkepension, jeg tænker på børnetilskuddene og andre familieydelser, og så tænker jeg på dagpengereformen. Det flertal, som sidste år vedtog at gennemføre dagpengereformen i et tigerspring, var vistnok, hvis jeg må sige det sådan, behersket af en vis stolt selvfølelse udadtil, indadtil i nogen grad af sangvinsk bekymring; det er en tilstand, man sine steder kalder skizofren. De, der i sin tid vedtog pensionsreformen og tilskudsreform for børn og familie, var vistnok bare stolte.

Alligevel må vi i dag få år efter gennemførelsen notere, at der skal klippes i disse tilskudsreformer, dem, vi var så stolte af. Der ligger jo også tanker om at angribe pensionsreformen i dens principielle grundlag, det, vi også var stolte af at have tilvejebragt.

Hvorfor nu omtale disse tre reformer i dagens sammenhæng? Jo, der er en sammenhæng, og det er derfor, jeg gør det. Sidste års tigerspring kostede jo bidrag hertil, hvor man nu accepterer at måtte hente flere steder fra end fra sædvanlig kilde: skatten. Nys gennemførte principielle nydannelser må også tolde. Vi skal i dag tale om, hvilke bidrag vi kan hente fra børne- og familietilskuddene.

Disse brede bemærkninger siger jeg i den konkrete og gustne sammenhæng af en ganske bestemt grund. Socialpolitisk engagerede er vel særlig forpligtede til at pege på nødvendigheden af, at vi vænner os til at vedtage sociale reformer i gennemførligt tempo og i holdbar form. Det virker dumt, for at sige det mildt, at man skal til at foretage tilbageskridt og ændringer i det principielle grundlag lige efter en reforms gennem-

førelse. Den lovgivning, der nu skal pilles ved, koster vel omkring 2½ milliard kr. om året i udgifter. Besparelsesforslagene mere end antyder noget om, at den ansvarlige administration, den ansvarlige minister, kan være kommet til den opfattelse, at ikke alle forhold fra dengang, lovkomplekset blev til, er de samme i dag, at enkelte af begrundelserne måske endda ikke på noget tidspunkt har været rigtig holdbare. I hvert fald, det erkender jeg gerne, har jeg selv fået en fornemmelse af, at det forholder sig sådan.

Hertil kommer så helt nye præmisses, som særlig stammer fra økologidebatten. Hvad siger da førende økologer? De siger noget i retning af, at vel gav Gud Eva og Adam anvisning på at blive frugtbare og mangfoldige og fylde verden, men den anvisning har mennesket fulgt til en sådan grad, at mennesket med den nuværende teknologi står over for at kvæle sig selv og jorden med. Derfor må vore dages bud være at gøre noget nær det modsatte af, hvad vi stimulerer til i dag. Vær tilbageholdende med moderskab, præmier det ikke, siger økologerne, beløn folk, der får få eller ingen børn. I socialpolitikken er vor holdning den modsatte; ydelserne stiger sine steder progressivt med antallet af børn.

Med disse betragtninger vil jeg og mine radikale fæller gerne lægge op til en drøftelse i socialudvalget og med ministeren. Drøftelsen skal sigte mod en beslutning om at få iværksat en dyberegående, men hurtigt gennemført analyse af lovkomplekset omkring børnetilskud og andre familieydelser. Der tænkes her på at få foretaget en principundersøgelse af den fordelings- og familiepølitik, som ligger bag lovgivningens indirekte og direkte støtte til børnefamilierne, i lyset af de seneste års hastige samfundsudvikling, i lyset af de ændrede normer for samliv, i lyset af ægtefællebeskatningsproblematikken, i lyset af økologidebatten. Vi må have fundet ud af, hvordan man kan afstemme de økologiske hensyn i det omfang, de vejer, med de modgående, men stadig tungtvejende sociale hensyn. Vi tror, der er brug for at få et analyseret grundlag at justere vort system på. Vi er klar over, at hjørner af problematikken kan indgå i de overvejelser, som foregår eller skal foregå i udvalget omkring samordningen af skatter